

RAADSVOORSTEL

D19.005220

ZK18003090

DATUM 20 mei 2019
AGENDAPUNT 3.05.
ONDERWERP Vaststelling Pact van Westfriesland 7.1: zeven gemeenten, één visie
PORTEFEUILLEHOUDER J. Franx
PROGRAMMA Programma I: Dienstverlening & Bestuur
BELEIDSVELD Algemeen bestuur
ZAAKNUMMER ZK18003090

AANLEIDING Op 26 november 2018 heeft uw raad de intentieverklaring "Pact van Westfriesland 2.0" vastgesteld. Op basis van de randvoorwaarden benoemd in deze verklaring zijn de maatschappelijke opgaven en bijbehorende ambities voor Westfriesland opgesteld. Deze maatschappelijke opgaven en ambities zijn opgesteld samen met de Westfriese raadsleden en bestuurders, ondernemers, het onderwijs en het maatschappelijk middenveld uit Westfriesland; onze Westfriese partners.
In dit voorstel vragen wij u de maatschappelijke opgaven én ambities vast te stellen. Daarnaast wordt op hoofdlijnen het verdere proces voor het Pact van Westfriesland geschetst.

- KADER
- Pact van Westfriesland (2013): de regio heeft de ambitie om binnen 5 jaar tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's van Nederland te behoren op de thema's wonen, werken, vrije tijd, onderwijs en bereikbaarheid;
 - De Raden aan Zet (2015) waarin staat dat de raden het Pact onderschrijven en met elkaar regionaal willen samenwerken en waarin staat dat de raden minimaal 5 maal per jaar bij elkaar komen om de gemeenschappelijk geformuleerde doelstellingen te realiseren;
 - Evaluatie Pact van Westfriesland, waarin aanbevelingen worden gegeven om maatschappelijke opgaven te formuleren met de raden als eigenaar, en de bijbehorende Intentieverklaring 2.0.
 - Trendrapportage Platform31 waarin een aantal trends en ontwikkelingen worden geschetst.

- WIJ STELLEN VOOR
1. De maatschappelijke opgaven en ambities voor het Pact van Westfriesland 7.1 vast te stellen.
 2. Het college opdracht te geven om de opgaven en ambities (wat pakken wij de komende 2 tot 5 jaar op) uit te werken tot concrete acties in uitvoeringsprogramma's en hierbij de raadsleden, het bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld en onderwijs instellingen te betrekken overeenkomstig een nog nader te formuleren stappenplan/procesplan.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

3. De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland vanaf 2020 structureel met € 1 euro per inwoner (€ 23.000) te verhogen.
4. De bijdrage ad € 23.000 ten laste te brengen van de structurele begrotingsruimte en dit op te nemen in de programmabegroting 2020.

BEOOGD RESULTAAT De intensieve en constructieve samenwerking tussen gemeenten, provincie, ondernemers en maatschappelijk middenveld verder te ontwikkelen. Met als resultaat dat Westfriesland tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's behoort waar welvaart en welzijn, een florerende duurzame economie en een rechtvaardig sociaal beleid de belangrijkste prioriteiten zijn.

ONDERBOUWING Samen met onze partners in de regio is er de afgelopen periode hard gewerkt om de maatschappelijke opgaven voor Westfriesland te formuleren. In verschillende bijeenkomsten zijn de bouwstenen voor de maatschappelijke opgaven opgehaald. Daarnaast zijn de bouwstenen uit het platform 31 onderzoek van 16 april 2018 en de evaluatie van het Pact van april 2018 gebruikt. Op basis hiervan zijn een zestal concept maatschappelijke opgaven geformuleerd op het gebied van:

- Wonen en leefbaarheid;
- Zorg en sociaal domein;
- Vrije tijd;
- Energietransitie en klimaatadaptie;
- Onderwijs en arbeidsmarkt;
- Ondernemen en economie.

In het collegeprogramma wordt het belang van samenwerking op regionaal niveau bevestigd. Alle thema's van waaruit het collegeprogramma is opgebouwd (een Veilig, Vitaal, Duurzaam en Ondernemend Koggenland, waar iedereen meetelt en meedoet en waar verbetering van de dienstverlening hoog in het vaandel staat) hebben relatie met de regionale samenwerking.

Deze thema's sluiten ook nauw aan bij de regionale thema's van het Pact.

Hoe zijn deze opgaven tot stand gekomen?

In de regionale raadsledenbijeenkomst van juni 2018 heeft u de thema's aangegeven, die u belangrijk vindt. Deze zijn naast de evaluatie van het Pact en het rapport van Platform31 gelegd. Daar zijn zes maatschappelijke opgaven uitgekomen. Deze opgaven zijn de basis geweest voor de gesprekken die met u gevoerd zijn op 26 september 2018 waarbij u samen met uw Westriese collega's heeft kunnen aangeven wat u wel en niet belangrijk vindt. Met onze Westfriesse partners op 23 november hebben we hetzelfde gedaan. We hebben daarbij niet alleen input van ondernemers gevraagd, maar ook van maatschappelijke instellingen, onderwijsinstellingen en overheidspartners.

Resultaat is dat er vanuit een brede blik is gekeken naar de maatschappelijke opgaven voor Westfriesland. Dit past in de lijn van de evaluatie van het Pact (samenwerken met het regionale bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld).

Alle ingrediënten hebben we vervolgens teruggebracht tot enkele opgaven die voor de regio belangrijk zijn. Sommige zijn concreet, andere vragen nog een nadere uitwerking. Deze concept opgaven zijn vervolgens op 6 februari 2019 voorgelegd aan de Westfriese raadsleden en onze partners. Tijdens deze bijeenkomst is door de aanwezigen aangegeven dat de concept maatschappelijke opgaven, met enkele kleine wijzigingen, ter besluitvorming aan de lokale raden kunnen worden aangeboden.

Wat stelt u nu vast?

In de bijlage bij dit voorstel leest u per thema de opgave (kolom 1), de bijbehorende ambitie (kolom 2) en in kolom 3 leest u wat we in de komende twee tot vijf jaar willen gaan oppakken. De eerste twee kolommen – dus de opgaven en de ambities – stelt u nu vast. Tegelijkertijd geeft u opdracht om de derde kolom uit te werken tot concrete acties. Tenslotte hebben we de opgaven en ambities voor u ook visueel in beeld gebracht met zes tekeningen (bijlage 2).

Uitvoeringsprogramma

De acties verwerken we tot een concreet uitvoeringsprogramma zodat duidelijk is wat er nodig is om de ambities uit te voeren (investering, capaciteit, fasering). Uiteraard leggen wij deze – naar verwachting eind dit jaar- ter besluitvorming aan u voor. In het voortraject nemen we u in regionaal verband mee zodat u straks goed weet wat u vaststelt en hier ook uw mening over heeft kunnen geven. We zullen hiervoor de regionale raadsledenbijeenkomsten gebruiken.

Uw raad wordt voorgesteld in te stemmen met het voorgestelde besluit, omdat:

- Het voorgestelde besluit past binnen de voorwaarden gesteld in de Intentieverklaring zoals door uw raad vastgesteld op 26 november 2018;
- Dit een belangrijke aanbeveling is in de evaluatie van het Pact;
- De maatschappelijke opgaven met u en onze partners (ondernemers, maatschappelijke instellingen en onderwijsinstellingen) zijn opgesteld;
- Onze partners hun steun hebben uitgesproken voor de maatschappelijke opgaven en samen met ons willen werken aan de realisatie van deze opgaven;

Maatschappelijk draagvlak

Het vaststellen van de opgaven en ambities is niet niks. U bepaalt hiermee de koers van Westfriesland voor de komende jaren. Tegelijkertijd is het een resultaat van een proces waarin zowel u als ondernemers, maatschappelijke instellingen en onderwijs instellingen input hebben geleverd. De opgaven en ambities komen dus niet uit de lucht vallen. De maatschappelijke opgaven en ambities zijn zoals eerder toegelicht via verschillende bijeenkomsten met de Westfriese partners uit het maatschappelijk middenveld, onderwijs instellingen, overheid en ondernemers samengesteld.

Tijdens de regionale raadsledenbijeenkomst op 6 februari hebben de raadsleden en onze partners aangegeven dat deze nu gereed zijn voor lokale besluitvorming.

Met de vaststelling van opgaves en ambities houdt het gesprek met u, onze partners, inwoners, ondernemers en instellingen niet op. Om het uitvoeringsprogramma ook gerealiseerd te krijgen, is samenspraak en samenwerking een vereiste. Dit betekent dat participatie een vast onderdeel is van de uitwerking van elk programmaonderdeel of project.

Uw instemming is daarbij noodzakelijk om tot één gezamenlijk gedragen Westfries visie van zeven gemeenten te komen. Om dat te benadrukken hebben we gekozen voor de nieuwe naam Pact 7.1; zeven gemeenten en één gezamenlijk gedragen visie.

U geeft dan ook nadrukkelijk opdracht aan de Westfriesse colleges om een uitvoeringsprogramma op te stellen. De eerste stap hierin is een duidelijk procesvoorstel waarin wordt ingegaan op de stappen die in de komende maanden gezet worden en wat uw bijdrage en die van de partners hierin kan zijn.

Financiën

Een stevige ambitie vraagt ook om investering in voldoende capaciteit om deze ambitie te realiseren. Dit bestaat uit twee delen:

1. Programmamanagement en communicatie
2. Inhoudelijke capaciteit.

Voor punt 1 zien we dat het voor deze opgave ontbreekt aan een programmamanager die erop toeziet dat de ambities worden uitgewerkt tot concrete acties en dat deze acties in de komende twee tot vijf jaar worden uitgevoerd. Iemand die ervoor zorgt dat u geïnformeerd en betrokken blijft zodat u uw eigenaarschap kunt blijven uitoefenen. Iemand die de samenwerking coördineert en aanspreekpunt is voor onze partners en de vertaling van onze ambities maakt naar bijvoorbeeld de regio Holland boven Amsterdam. Dit vraagt extra structurele regionale capaciteit.

Datzelfde geldt voor communicatie. In de evaluatie van het vorige Pact wordt nadrukkelijk het belang van communicatie benadrukt als voorwaarde voor het behalen van de doelstellingen. Daar komt bij dat u met het hele proces rondom het Pact en de samenwerking tussen u en uw collega-raadsleden in de regio één Westfries verhaal heeft en een uitdagend perspectief voor onze regio. Dat vertellen we nu te weinig. Als laatste geldt dat we als regio een prachtige website (www.regiowestfriesland.nl) hebben met vele mogelijkheden, maar deze moet wel actueel blijven. Binnen de bestaande regionale capaciteit hebben we hier nu geen ruimte voor.

Het voorstel is daarom om de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland (regelt onze samenwerking) vanaf 2020 structureel met 1 euro per inwoner te verhogen (€23.000).

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Het vaststellen van de maatschappelijke opgaven en ambities is niet vrijblijvend. Het ligt voor de hand dat er op onderdelen wellicht een extra inspanning nodig is of dat binnen de bestaande budgetten geprioriteerd dient te worden. Mocht er voor de uitvoering van het Pact extra investeringen nodig zijn, dan bespreken we dit bij het uitvoeringsprogramma (punt 2; inhoudelijke capaciteit).

KANTTEKENINGEN

Met de vaststelling van de maatschappelijke opgaven én ambities voor Westfriesland, heeft Westfriesland een inspirerend verhaal en een uitdagend perspectief. Ambities die misschien niet allemaal binnen handbereik liggen en waarvan we ook nog niet weten welke inspanning ze wanneer van ons vragen. Via uitvoeringsprogramma's op de diverse opgaven wordt dit beeld scherper. Daarnaast merken wij op dat ambities die niet binnen handbereik liggen juist inspirerend zijn en daadwerkelijk kansen bieden voor de nabije toekomst.

Bovenstaande betekent ook dat we voor bereikbare doelen hebben gekozen, om via (kleine) stapjes onze ambities te realiseren.

De ambitie in Westfriesland is stevig. Bij het realiseren van deze ambities is partnerschap met het bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en het onderwijs van groot belang. Maar ook overheidspartners zoals de provincie spelen een belangrijke rol in het realiseren van deze ambities. Daar waar nodig en verstandig zullen de ambities ook vertaald worden naar de regio Holland boven Amsterdam, omdat deze een bovenregionaal belang hebben. Dit zorgt voor grotere slagkracht.

FINANCIËN

Voorstel is om het budget Intergemeentelijke Samenwerking structureel met €23.000 te verhogen en dit mee te nemen in de Programmabegroting 2020, ten laste van de structurele begrotingsruimte.

COMMUNICATIE

Aan een communicatieplan wordt na vaststelling van de maatschappelijke opgaven en ambities gewerkt.

VERVOLG

De zeven Westfriese raden worden via hetzelfde raadsvoorstel in mei/juni voorgesteld een besluit te nemen over de maatschappelijke opgaven én ambities van het Pact. Eenzelfde vraag wordt voorgelegd bij de Westfriese Bedrijven Groep als vertegenwoordiger van ondernemers en het maatschappelijk middenveld. In de zomer wordt gewerkt aan de verschillende uitvoeringsnotities, deze worden vervolgens later dit jaar aan de raden aangeboden ter vaststelling.

Datum college: 30 april 2019

Burgemeester en wethouders van Koggenland.